

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและสัมพันธภาพในทีมสุขภาพของพยาบาลใหม่ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมระหว่างพยาบาลกลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมกับกลุ่มที่ปฏิบัติงานตามปกติ แบบแผนการทดลองเป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุม (Control Group Pretest-Posttest Design) มีรูปแบบ ดังนี้

E	T1 , T2	X	T3 , T4
C	T1 , T2		T3 , T4

- E หมายถึง กลุ่มทดลองซึ่งเป็นพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่หอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 20 คน
- C หมายถึง กลุ่มควบคุมซึ่งเป็นพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่หอผู้ป่วยในโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 20 คน
- X หมายถึง การฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมสำหรับพยาบาล
- T1 หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมของพยาบาลก่อนการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม
- T2 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาลก่อนการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม
- T3 หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมของพยาบาลหลังการฝึก
พฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม 2 สัปดาห์
- T4 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาลหลังใช้โปรแกรมฝึก
พฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม 2 สัปดาห์

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล

กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปี ที่ปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลตำรวจ ที่มีคะแนนพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมอยู่ในลำดับ 40 คนสุดท้ายของกลุ่ม แล้วจับคู่ผู้ที่ได้คะแนนใกล้เคียงกัน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 1 คน และกลุ่มควบคุม 1 คน จนครบ 20 คู่ เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้ตามตาราง

กลุ่มทดลอง	ความถี่ (จำนวน)	กลุ่มควบคุม	ความถี่ (จำนวน)
อายุ (ปี)			
22	2		3
23	6		5
24	7		9
25	5		3
อายุเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่าง 23.67 ปี			
ประสบการณ์ (ปี)			
1	5		6
2	10		10
3	5		4
ประสบการณ์ทำงาน เฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่าง 1.95 ปี			

จากตารางข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 22 - 25 ปี ส่วนใหญ่อายุ 24 ปี คือ จำนวน 16 คน พยาบาลกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 23.67 ปี และมีประสบการณ์ทำงานเฉลี่ย 1.95 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภทคือ เครื่องมือในการดำเนินการวิจัยกับเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย

ก. เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย ได้แก่

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของพยาบาล

ข. เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของพยาบาล

แบบประเมินสัมพันธภาพในที่มสุขภาพ

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

ก. เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. รวบรวมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการแสดงออกอย่างเหมาะสมและการดำเนินการฝึกกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมสำหรับบุคคลทั่วไปและสำหรับพยาบาล ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการฝึกจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยมีคำถาม 2 ข้อ คือ

ข้อ 1. ท่านคิดว่าพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมหมายถึงอะไร เพื่อจะได้ทราบความเข้าใจของพยาบาลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ข้อ 2. โปรดยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ท่านไม่กล้าแสดงออก เพื่อจะได้นำเหตุการณ์ที่พยาบาลไม่กล้าแสดงออกมาใช้ในการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมสำหรับพยาบาล

นำแบบสอบถามไปถามพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 20 คน โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงานได้ ดังนี้

ประสบการณ์ 1 - 3 ปี จำนวน 6 คน

4 - 6 ปี จำนวน 5 คน

7 - 9 ปี จำนวน 3 คน

10 - 12 ปี จำนวน 3 คน

12 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน

ได้ประเด็นการไม่กล้าแสดงออกในเหตุการณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ไม่กล้าปฏิเสธการแลกเวรหรือการขอร้องให้ขึ้นเวรแทน ทั้งๆที่ไม่เต็มใจ
- 2) ไม่กล้าแสดงเหตุผลในการทำการพยาบาลผู้ป่วยที่ตนเห็นว่าควรจำทำ เช่น การทำแผลผู้ป่วย พยาบาลรุ่นพี่บอกว่ายังไม่สมควรเปลี่ยน พยาบาลรุ่นน้องจะไม่กล้าแสดงเหตุผลว่าทำไมจึงจำเป็นต้องเปลี่ยน
- 3) ไม่กล้าการปฏิเสธเพื่อนเมื่อมาขอยืมเงินหรือสิ่งของ เช่น เสื้อผ้า เป็นต้น
- 4) ไม่กล้าการทวงเงิน หรือสิ่งของ ที่เพื่อนยืมไป
- 5) ไม่กล้าชมเพื่อนร่วมงาน หรือบุคลากรในที่มสุขภาพ เมื่อปฏิบัติงานดี ทั้งๆที่อยากจะพูดชมเชย แต่ไม่รู้จะพูดอย่างไร กลัวถูกกล่าวหาว่าพูดจาประจบ โดยเฉพาะกับหัวหน้าหอผู้ป่วย
- 6) ไม่กล้าแสดงความยินดีเมื่อผู้ร่วมงานทำงานสำเร็จ เช่น เมื่อเพื่อนหรือผู้ร่วมงานได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือได้เงินเดือนเพิ่ม 2 ขั้น
- 7) เมื่อมีผู้ทำงานให้หรืออำนวยความสะดวกให้จะกล่าวขอบคุณ แต่เมื่อมีผู้ชมต่อหน้าจะเขินอาย อยากกล่าวขอบคุณแต่ไม่กล้าพูดเพราะกลัวจะโดนว่า ยอมรับตามคำชมนั้น บางครั้งจะแกล้งพูดเล่นหรือพูดเกินจริงไปเลย เช่น เมื่อมีคนชมว่าสวย จะตอบว่า ก็สวยทุกวัน เป็นต้น
- 8) ไม่กล้าขอร้องรุ่นพี่หรือผู้อาวุโสกว่าในการทำงานหรือทำในสิ่งต่างๆ และรู้สึว่าต้องทำงานเกินหน้าที่ของตนเอง แต่ไม่กล้าบอกเพื่อนร่วมงานให้มาช่วยงาน
- 9) ไม่กล้าแย้งคำสั่งแพทย์ ซึ่งบางครั้งไม่เห็นด้วยและคิดว่าไม่จำเป็น เช่น การวัดความดันโลหิตผู้ป่วยใช้เลือดออก ให้วัดทุก 10 นาที จนเครื่องวัดความดันบีบผู้ป่วยจนมีรอยแดงที่แขน แต่โดยที่ความดันโลหิตปกติสม่ำเสมอดี เป็นต้น
- 10) ไม่กล้าทักทายผู้บังคับบัญชาระดับสูง เช่น แพทย์ หรือ นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ เป็นต้น

3. กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึก ซึ่งในการฝึกครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ คือ หลังจากผ่านการฝึกอบรม กลุ่มทดลองจะมีความสามารถ ดังนี้

3.1 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

3.2 สามารถแสดงพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม กล่าวคือ เริ่มต้นและยุติการสนทนาได้ ใช้ภาษาท่าทางประกอบการสนทนา ใช้สิทธิตามบทบาทและสิทธิมนุษยชนได้

3.3 มีความมั่นใจในการแสดงออกอย่างเหมาะสมและการใช้สิทธิของตนเองมากขึ้น

4. กำหนดเนื้อหาและวิธีการฝึกในโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ซึ่งการฝึกครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ส่วนความรู้พื้นฐานเรื่องพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและสิทธิส่วนบุคคล ประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

4.1.1 ปรัชญาพื้นฐานของพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

4.1.2 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

4.1.3 ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม

4.1.4 สิทธิตามบทบาทพยาบาลและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึก คือ การบรรยายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ การอภิปรายกลุ่ม การให้ข้อมูลย้อนกลับทางบวก และการให้การแนะนำจากผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่างคนอื่นๆในกลุ่ม

4.2 ส่วนของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ประกอบด้วยการฝึกในส่วนต่างๆ ดังนี้

4.2.1 การแนะนำตนเอง

4.2.2 การสื่อสารอย่างเหมาะสม ทั้งด้านภาษาคำพูดและภาษาท่าทาง

4.2.3 การทักทาย

4.2.4 การชมเชยและการรับคำชมเชย

4.2.5 การวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์และการยอมรับคำวิจารณ์

4.2.6 การขอร้องและการปฏิเสธคำขอร้อง

ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึก คือ การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การแสดงแบบ การแสดงบทบาทสมมติ การจินตนาการสถานการณ์ การเขียนบทพูด การเสริมแรง การให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับทางบวก เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้และมีทักษะต่างๆเกี่ยวกับการสื่อสารและการสนทนาอย่างเหมาะสม มีการฝึกทักษะเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติจริง โดยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้วิจัยเองและกลุ่มตัวอย่างคนอื่นๆในกลุ่ม เพื่อนำไปปรับปรุงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4.3 ส่วนของการเสริมความมั่นใจในการแสดงออกอย่างเหมาะสมและการแสดงสิทธิตามบทบาทและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยเนื้อหาการฝึก ดังต่อไปนี้

4.3.1 ความเชื่อมั่นในคุณค่าของตน

4.3.2 ความองกวมและความเชื่อมั่นในคุณค่าของตนเอง เน้นในเรื่องการคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก

ซึ่งเทคนิคที่ใช้ คือ การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความมั่นใจในการที่จะแสดงออกอย่างเหมาะสม มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง มีความเชื่อถือตนเอง คิดในทางสร้างสรรค์และคิดถึงตนเองในทางบวก ตลอดจนให้มีปณิธานและเป้าหมายและรู้จักการปล่อยวางตามสมควร ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มตัวอย่างได้เสริมการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเองในการจัดการกับปัญหาได้ จะเป็นการลดความกลัวหรือความวิตกกังวลในการแสดงออก (รายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมฝึกได้เสนอไว้ในแผนการฝึก ในภาคผนวก)

5. จัดบรรยากาศ การฝึกอบรมให้เป็นกันเอง โดยมีห้องฝึกเป็นส่วนตัว มีแสงสว่างเพียงพอ พร้อมอุปกรณ์ต่างๆ คือ เครื่องฉายข้ามศีรษะ ไมโครโฟน เครื่องเล่นเทป ตลอดจนการจัดเก้าอี้เป็นรูปตัวยูหรือรูปครึ่งวงกลม เพื่อให้มีลักษณะความเป็นกันเอง

6. ผู้วิจัยซึ่งเป็นวิทยากร บรรยายในลักษณะที่เป็นกันเอง เหมือนพี่ให้คำแนะนำน้อง และสร้างสัมพันธภาพระหว่างวิทยากรกับกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างด้วยกันเองก่อนฝึก

ข. เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมสำหรับพยาบาล มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ทบทวนแนวคิดทฤษฎีจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรม การแสดงออกอย่างเหมาะสม และการแสดงออกอย่างเหมาะสม

1.2 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาจาก

1.2.1 บุรณาการจากสิ่งที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์จากพยาบาลประจำการ เพื่อนำมาสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

1.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่รวบรวมได้เพื่อนำมาสร้างและกำหนดจำนวนข้อคำถาม แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามกรอบแนวคิดการ แสดงออกอย่างเหมาะสมของ Lange and Jakubowski (1976) มีทั้งหมด 65 ข้อ เป็นการแสดงออกต่อ บุคคลต่างๆ คือ การแสดงออกต่อ ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา แพทย์และบุคลากรในทีมสุขภาพ ผู้ป่วย และการแสดงออกในสถานการณ์ทั่วไป อย่างละ 13 ข้อ ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ด้าน คือ

1) ด้านการสนทนาอย่างเหมาะสม ประกอบด้วย การเริ่มต้นการสนทนา การยุติการสนทนา การใช้ท่าทางประกอบการสนทนา และการกล่าวคำขอบคุณคู่สนทนา จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 27, 49, 50, 51 และ ข้อ 52

2) การแสดงความสามารถและยอมรับความสามารถของตนเอง เนื้อหาประกอบด้วย ความเป็นอิสระในการแสดงความสามารถของตนเอง และยอมรับความสามารถของตนเอง จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 23, 24, 25, 26, 41, 42, 43 และ ข้อ 44

3) การแสดงความรู้สึกและการใช้สิทธิของตนเอง เนื้อหาประกอบด้วย การแสดงความรู้สึกของตนเอง การใช้สิทธิตามบทบาทพยาบาล และสิทธิส่วนบุคคล จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 19, 20, 21, 22, 45, 46, 47 และ ข้อ 48

4) การแสดงความคิดเห็น เนื้อหาประกอบด้วย การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ การสนับสนุน การหักท้วง การวิจารณ์ จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 และ ข้อ 40

5) การขอร้องและการปฏิเสธคำขอร้อง ประกอบด้วย การขอร้อง และการปฏิเสธคำขอร้องเมื่อต้องการปฏิเสธผู้อื่น จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64 และ ข้อ 65

แบบประเมิน เป็นข้อความทางบวก 55 ข้อ ข้อความทางลบ 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15, 16, 17, 18, 47, 60, 62, 63, 64 และ ข้อ 65

1.2.3 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบวัดที่ให้ประเมินตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 65 ข้อ แต่ละข้อเป็น Rating scale ตาม Likert Scale Format 5 ระดับ (1 - 5) คือ ไม่เคย นานๆครั้ง บางครั้ง บ่อยครั้ง ทุกครั้ง ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล สอบถามเกี่ยวกับ อายุ แผนกที่ทำงาน ประสบการณ์การทำงาน การเคยรับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม และการยินดีเข้ารับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม

ตอนที่ 2 ประกอบด้วย เนื้อหา 5 ด้าน จำนวน 65 ข้อ ดังกล่าวแล้ว

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบจะต้องตอบข้อคำถามทั้ง 65 ข้อ โดยพิจารณาว่า ข้อความแต่ละข้อนั้นตนเองตัดสินใจแสดงออกตามสถานการณ์นั้นบ่อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องจริงมากที่สุด จริงบางส่วน จริงน้อย จริงน้อยที่สุด เลือกได้ ข้อละ 1 คำตอบเท่านั้น

2. แบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างในทีมสุขภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ทบทวนแนวคิดทฤษฎีจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพ

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดและสร้างแบบข้อคำถาม แบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 30 ข้อ มีเนื้อหา 5 ด้าน คือ

ก. ด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย เนื้อหา เรื่องการช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ การแลกเปลี่ยนความรู้ การแบ่งปันความรู้สึก จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, และ ข้อ 24

ข. ด้านความเชื่อถือและไว้วางใจได้ ประกอบด้วย เนื้อหาเกี่ยวกับการให้ข้อมูล จำเป็นและสำคัญด้วยความจริงใจและความมั่นใจและไว้วางใจ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5, 6, 15, 16, 20, 21, 22, 26 และ ข้อ 27

ค. ด้านการสื่อสารด้วยความพึงพอใจ ประกอบด้วย เนื้อหา เกี่ยวกับการสื่อสารกับผู้อื่นตรงกับความต้องการของตนเอง การไม่มีความวิตกกังวลในการสื่อสาร การมั่นใจในการสื่อสารกับบุคคลอื่นในทีมสุขภาพ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7, 8, 17, 23, 25 และ 28

ง. ด้านการเผชิญหน้ากับและจัดการกับความขัดแย้ง หมายถึง การกล้าเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องเสี่ยงหรือไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9, 18, 29 และ ข้อ 30

จ. ด้านการประสบความสำเร็จและได้รับผลในสิ่งที่ต้องการ หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้อื่นได้ทำงานอย่างดีที่สุด จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 10 และ ข้อ 19

2.3 สร้างแบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพ จากแนวคิดผลของการมีพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม ของ Lange and Jakubowski (1976) และ ทฤษฎีพัฒนาความสัมพันธ์ (Theories of Relationship) ของ Devito (1993) ในส่วนของ ทฤษฎีดึงดูดความสนใจ (Attraction Theory) ที่กล่าวถึง กลยุทธ์การแสวงหาความผูกพันใกล้ชิด (Affinity - Seeking Strategies) ของ Daly (1984) ประกอบด้วยข้อคำถามที่แต่ละข้อเป็น Rating scale ตาม Likert Scale Format 5 ระดับ (1 - 5) คือ จริงน้อยที่สุด จริงน้อย จริงบางส่วน จริงมาก จริงมากที่สุด จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 29 ข้อ เป็นข้อความทางลบ 1 ข้อ

วิธีการตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบจะต้องตอบข้อความทั้ง 30 ข้อ โดยพิจารณาว่า ข้อความแต่ละข้อนั้นตนเองตัดสินใจแสดงออกตามสถานการณ์นั้นบ่อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องจริงมากที่สุด จริงบางส่วน จริงน้อย จริงน้อยที่สุด เลือกได้ ข้อละ 1 คำตอบเท่านั้น

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ(Content Validity)

1. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ตรวจสอบและแก้ไข และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมจำนวน 3 คน คือ รศ.ดร.พรรณราย ทรัพย์ะประภา ผศ. วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรีและอาจารย์ชัยวัฒน์ วงศ์อาษา ตรวจสอบและแก้ไข ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ และแนะนำให้เน้นเนื้อหาการเขียนบทพูด (DESC Script) มากขึ้น และให้มีการฝึกเขียนบทพูดจากเหตุการณ์จริงของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงโปรแกรมตามที่คุณวุฒิแนะนำ

2. แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพ

นำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาความเหมาะสมของข้อรายการและการใช้ภาษา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คนตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้อง การตัดสินใจเกณฑ์ความเห็นตรงกัน ของผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ใน 9 คน

การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ(Reliability)

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดย ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม แบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพไปทดลองกับพยาบาลโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าจำนวน 30 คน แล้วนำคะแนนมาหาค่าความเที่ยง โดยคำนวณความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficiency) (ประคอง กรรณสูตร, 2538) แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม สำหรับพยาบาล ได้ค่าความเที่ยง .746 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพ ได้ค่าความเที่ยง .91

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

1.1 วัดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมสำหรับพยาบาลในพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่หอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลตำรวจ 203 คน มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1.1 ขอรายชื่อพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปี (พยาบาลตำรวจรุ่นที่ 24 , 25 และ 26) จากฝ่ายธุรการ งานพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อสำรวจจำนวนและ สถานที่ทำงานของกลุ่มประชากร

1.1.2 นัดหมายกลุ่มตัวอย่างเพื่อจัดส่งแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ผลการประเมินพบว่า ประชากร มีคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ 99 - 202 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 156 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.6

คัดเลือกเฉพาะพยาบาลที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ต่ำสุดขึ้นมาจนครบ 40 คน แบ่งพยาบาลเป็น 2 กลุ่มๆละ 20 คนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีจับคู่ (Matched Pair) แล้วสุ่มอย่างง่าย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ 99 - 128 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 114.05 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.27

1.1.3 ขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้างานพยาบาล ในการจัดพยาบาลเข้ารับการได้รับการนัดหมายให้จัดการฝึกระหว่างวันที่ 4 เมษายน 2543 ถึง 12 พฤษภาคม 2543 ในการขอเวลาให้กลุ่มทดลองมาฝึกในแต่ละครั้งนั้น ได้ขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าหอผู้ป่วยโดยจัดกลุ่มทดลองให้ขึ้นทำงานเวรเช้า และอนุญาตให้เข้ารับการฝึกในช่วงบ่าย เวลา 13.00 - 15.30 น. สัปดาห์ละครั้ง หอผู้ป่วยที่ไม่สามารถจัดให้กลุ่มตัวอย่างขึ้นเวรเช้าได้ จะจัดเวรให้สะดวกต่อการเข้ารับการฝึก ซึ่งในการนี้จะต้องแจ้งวันและเวลาในการฝึกล่วงหน้า ในเดือนมีนาคมเพื่อให้จัดเวรในเดือนเมษายนที่มีการฝึก

1.2 นัดหมายพยาบาลกลุ่มควบคุม เพื่อจัดส่งแบบสอบถาม สัมภาษณ์ระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพ จำนวน 20 ชุด

2. ชั้นฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

2.1 ก่อนการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยเตรียมตัวในด้านเนื้อหาที่จะบรรยาย เอกสารประกอบการบรรยาย สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ผู้ร่วมงานในการฝึก และขออนุญาตใช้ห้องประชุม โดยกำหนดวัน เวลา และห้องประชุมที่จะใช้ฝึกอย่างชัดเจน

2.2 ปฏิบัติการทดลอง

ผู้วิจัยจัดการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีระยะในการฝึก 6 สัปดาห์ โดยฝึกสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 2-2 ½ ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง ในวันอังคาร เวลา 13.00-15.30 น. โดยมีกำหนดตารางการฝึกอบรม ดังนี้

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ในการฝึก	ทักษะ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	เทคนิคที่ใช้
1 4 เม.ย. 2543	<p>1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่าง กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัยโดย เรียนรู้การแนะนำตนเอง การให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>2. กลุ่มตัวอย่างสามารถบอกแนว คิดเกี่ยวกับการแสดงออกอย่าง เหมาะสมได้</p> <p>3. กลุ่มตัวอย่างบอกจุดมุ่งหมาย กฎระเบียบและบทบาทหน้าที่ของ ตนเองที่ต้องปฏิบัติในกลุ่ม</p>	<p><u>การนำเข้าสู่การฝึก</u></p> <p>1. สร้างสัมพันธภาพระหว่าง กลุ่มตัวอย่างโดย ผู้วิจัยแนะนำตนเอง ให้กลุ่มตัวอย่างเล่นเกมจับคู่ แล้วแนะนำตนเอง ให้ข้อมูลย้อน กลับ</p> <p>2. แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อเสนอความคิด เห็นเกี่ยวกับผลของการไม่กล้า พูดหรือแสดงออกหลังจากฟัง เพลงคิดเอาไว้ในใจ</p> <p>3. ให้แต่ละคนเขียนเหตุการณ์ที่ ตนไม่กล้าแสดงออกมา 1 เหตุ การณ์</p> <p>4. ผู้วิจัยบรรยายเนื้อหาเรื่องการ แสดงออกอย่างเหมาะสม</p> <p>5. ผู้วิจัยชี้แจงข้อปฏิบัติในการ เข้ากลุ่ม และเทคนิควิธีที่ใช้ใน การฝึก</p> <p>6. ผู้วิจัยมอบหมายงานให้ฝึก ปฏิบัติด้วยตนเอง</p>	<p>1. การให้คำแนะนำ</p> <p>2. กิจกรรมกลุ่ม สัมพันธ์</p> <p>3. ให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>4. การเสริมแรงบวก</p> <p>5. จินตนาการถึง สถานการณ์</p> <p>6. การฝึกปฏิบัติด้วย ตนเอง</p>

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ในการฝึก	ทักษะ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	เทคนิคที่ใช้
2 11 เม.ย. 2543	1. ติดตามผลการฝึกครั้งที่แล้ว 2. บอกความแตกต่างและจำแนก การแสดงออกอย่างเหมาะสม การไม่กล้าแสดงออกและ การก้าวร้าวได้ 3. บอกลักษณะพฤติกรรมการแสดง ออกอย่างเหมาะสมได้ 4. บอกประโยชน์ของการแสดงออก อย่างเหมาะสมได้ 5. เข้าใจและยอมรับสิทธิตามบทบาท และสิทธิขั้นพื้นฐาน 6. นำความรู้เกี่ยวกับการแสดงออก อย่างเหมาะสมและสิทธิส่วนบุคคล ไปใช้ได้	<u>การแยกแยะการแสดงออก</u> <u>อย่างเหมาะสม การบ่งบอก</u> <u>สิทธิส่วนบุคคล</u> 1. อภิปรายการฝึกปฏิบัติด้วย ตนเอง 2. ผู้วิจัยอธิบายแนวคิด ลักษณะ และผลของการแสดงออกอย่าง เหมาะสม 3. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบ ล้างจรรยาจำแนกความแตกต่าง ของพฤติกรรมการแสดงออก อย่างเหมาะสม 4. ให้กลุ่มตัวอย่างเขียนสิทธิของ ตนเอง 10 ข้อ แล้วนำมา อภิปรายเพื่อเป็นสิทธิส่วนบุคคล ของกลุ่มต่อไป 5. ผู้วิจัยอธิบายถึงสิทธิของ บุคคลตามบทบาทและสิทธิ มนุษยชนขั้นพื้นฐาน 6. มอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเอง	1. การให้คำแนะนำ 2. อภิปรายกลุ่ม 3. ให้ข้อมูลย้อนกลับ 4. เสริมแรงบวก 5. การฝึกปฏิบัติด้วย ตนเอง

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ในการฝึก	ทักษะ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	เทคนิคที่ใช้
3 25 เม.ย. 2543	1. ติดตามผลการฝึกครั้งที่แล้ว 2. ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาคำพูดและภาษาท่าทาง 3. ได้ฝึกการบังคับสายตา การวางท่า การแสดงออกทางสีหน้าและน้ำเสียง ในการสนทนา 4. ได้ฝึกการเขียนบทพูด (DESC Script) 5. มีความมั่นใจในการแสดงออกทางภาษาคำพูดและภาษาท่าทาง 6. นำความรู้เกี่ยวกับภาษาพูดและภาษาท่าทางไปใช้ได้	<u>การสื่อสารโดยใช้ภาษาคำพูดและภาษาท่าทาง</u> 1. ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกด้วยตนเองครั้งที่แล้ว 2. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการสนทนาที่เหมาะสม การใช้ภาษา คำพูดและภาษาท่าทาง และให้กลุ่มตัวอย่างฝึก การบังคับสายตา การวางท่า การแสดงออกทางใบหน้า การฝึกเสียง 3. ให้กลุ่มตัวอย่างฝึก การเป็นผู้พูด ผู้ฟังและการแสดงภาษา คำพูดและภาษาท่าทาง 4. ให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการเขียนบทพูด 6. มอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง	1. การให้คำแนะนำ 2. อภิปรายกลุ่ม 3. ให้ข้อมูลย้อนกลับ 4. เสริมแรงบวก 5. การข้อมบทบาท 6. การเขียนบทพูด 7. การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ในการฝึก	ทักษะ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	เทคนิคที่ใช้
<p>4</p> <p>2</p> <p>พ.ศ.</p> <p>2543</p>	<p>1. ติดตามผลการฝึกครั้งที่แล้ว</p> <p>2. เข้าใจวิธีการทักทายที่เหมาะสมและนำทักษะการทักทายไปใช้ได้</p> <p>3. ตระหนักถึงความสำคัญของการชมเชย ทราบวิธีให้และรับคำชมเชย และสามารถนำไปใช้ได้</p> <p>4. ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจารณ์ ทราบวิธีวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์และรับคำวิจารณ์ และสามารถนำไปใช้ได้</p>	<p><u>การทักทาย การให้และรับคำชมเชย การกล่าวคำวิจารณ์</u></p> <p><u>เชิงสร้างสรรค์และการยอมรับคำวิจารณ์</u></p> <p>1. ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกด้วยตนเองครั้งที่แล้ว</p> <p>2. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการทักทาย และให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการทักทายในสถานการณ์ต่างๆ</p> <p>3. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการให้และรับคำชมเชย และให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการเป็นผู้ชม และการรับคำชมเชย</p> <p>4. ผู้วิจัยอธิบายการกล่าวคำวิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์และการยอมรับคำวิจารณ์และให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการวิจารณ์และรับคำวิจารณ์</p> <p>6. มอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง</p>	<p>1. การให้คำแนะนำ</p> <p>2. อภิปรายกลุ่ม</p> <p>3. ให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>4. เสริมแรงบวก</p> <p>5. การช่อมบทบาท</p> <p>6. การแสดงตัวอย่าง</p> <p>7. การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง</p>

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ในการฝึก	ทักษะ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	เทคนิคที่ใช้
<p>5</p> <p>8</p> <p>พ.ค.</p> <p>2543</p>	<p>1. ติดตามผลการฝึกครั้งที่แล้ว</p> <p>2. เข้าใจวิธีการขอร้องที่เหมาะสม และนำทักษะการขอร้องไปใช้ได้</p> <p>3. ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิเสธคำขอร้อง</p> <p>4. ทราบวิธีการปฏิเสธการขอร้องอย่างไม่บอกเหตุผล การปฏิเสธคำขอร้องโดยแสดงเหตุผล การดำเนินการกับบุคคลที่ขอร้องแบบดีอ้อน และนำทักษะการปฏิเสธไปใช้ได้</p>	<p><u>การขอร้องและการปฏิเสธ</u></p> <p><u>คำขอร้อง</u></p> <p>1. ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกด้วยตนเองครั้งที่แล้ว</p> <p>2. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการขอร้องที่ดีและให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการขอร้องในสถานการณ์ต่างๆและปฏิเสธคำขอร้องอย่างไม่บอกเหตุผล</p> <p>3. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการปฏิเสธโดยแสดงเหตุผล และให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการการขอร้องและการปฏิเสธคำขอร้องโดยแสดงเหตุผล</p> <p>4. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินการกับบุคคลที่ขอร้องแบบดีอ้อนและให้กลุ่มตัวอย่างฝึกการขอร้องและการดำเนินการกับบุคคลที่ขอร้องแบบดีอ้อน</p> <p>6. มอบหมายงานให้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง</p>	<p>1. การให้คำแนะนำ</p> <p>2. อภิปรายกลุ่ม</p> <p>3. ให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>4. เสริมแรงบวก</p> <p>5. บทบาทสมมติ</p> <p>6. การแสดงตัวอย่าง</p> <p>7. การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง</p>

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ในการฝึก	ทักษะ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	เทคนิคที่ใช้
6 12 พ.ค. 2543	1. ติดตามผลการฝึกครั้งที่แล้ว 2. เข้าใจในเรื่องความเชื่อมั่น และคุณค่าแห่งตน (Confidence and Self - esteem) 3. เห็นคุณค่าในตนเอง หาเหตุผลในการชมตนเองได้ 4. แสดงความมั่นใจในการ แสดงออกอย่างเหมาะสม 5. มีความประทับใจในการฝึก ครั้งนี้	<u>การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง</u> 1. ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกด้วย ตนเองครั้งที่แล้ว 2. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการความ สำคัญในการแสดงความสามารถของ ตนเองอย่างเต็มความสามารถ ทำสิ่ง ที่ดีที่สุด การคิดถึงตนเองในทางบวก การภูมิใจในวิชาชีพพยาบาล 3. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความอง งามของความเชื่อมั่นและคุณค่าแห่ง ตน และให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบฝึก ปฏิบัติคุณค่าในตัวตน 4. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างฝึกชมตนเอง คิดถึงผลงานที่ทำได้สำเร็จ และให้ กำลังใจตนเอง 5. ให้กลุ่มตัวอย่างดูวิดีโอเทปการ แสดงออกในการเข้ากลุ่มและให้ข้อ มูลย้อนกลับ 5. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันสรุป ผลที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้ ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ ข้อควรปรับปรุง 6. ผู้วิจัยกล่าวคำขอบคุณ 7. กิจกรรมอำลา - อาลัย 8. ส่งแบบสอบถาม Post-test หลังฝึก 2 สัปดาห์	1. การให้คำแนะนำ 2. อภิปรายกลุ่ม 3. ให้ข้อมูลย้อนกลับ 4. เสริมแรงบวก 5. การจินตนาการ ถึงเหตุการณ์ 6. กิจกรรมกลุ่ม สัมพันธ์

3. ชั้นประเมินผลการทดลอง

หลังทดลองเสร็จ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยนัดหมายกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและแบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพให้พยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาลก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดย

1.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (Dependent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .01

1.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (Dependent t - test) ที่ระดับนัยสำคัญ .01

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดย

2.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .01

2.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .01

ขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง

